Tuula Pietilä
Johtava asiantuntija
Ympäristöministeriö
24.5.2024

Valtionhallinnon toimintamenosäästöt ja tuottavuusohjelma ympäristöministeriön hallinnonalalla

Ympäristöministeriön hallinnonalalle asetettiin hallitusohjelmassa seuraavat toimintamenoihin ja toimintamenoluonteisiin menoihin kohdennettavat säästöt:

- vuosi 2025: 1,2 miljoonaa euroa
- vuosi 2026: 2,8 miljoonaa euroa ja
- vuosi 2027: 6,7 miljoonaa euroa.

Kevään 2024 kehysriihessä säästötavoitetta aikaistettiin lisäämällä vuodelle 2025 yhden miljoonan euron kertaluonteinen lisäsäästö ja kiristettiin lisäämällä kehysvuosille 2,7 miljoonan pysyvä vähennys. Samalla säästöjen kohdennus laajennettiin koskemaan myös muita kuin toimintamenomomentteja.

Ministeriölle kehyskaudella kohdennettava säästötavoite on yhteensä seuraava:

- vuosi 2025: 4,9 miljoonaa euroa
- vuosi 2026: 5,5 miljoonaa euroa
- vuosi 2027: 9,4 miljoonaa euroa ja
- vuosi 2028: 9,4 miljoonaa euroa.

Tuottavuusohjelman säästöjen kohdennus

Ympäristöministeriön tuottavuussäästöjen kohdennussuunnitelmassa on huomioitu talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjaus valtion tuottavuusohjelman toteuttamisesta sekä hallituksen riihikirjauksissa annetut linjaukset säästöjen kohdentamisesta. Säästösuunnitelman lähtökohtana on, etteivät toimenpiteet vaaranna ministeriön lainsäädäntötyötä ja hallitusohjelman toimeenpanoa tai vähennä hallitusohjelmassa kohdennettuja lisäpanostuksia. Ympäristöministeriö on pyrkinyt myös varmistamaan säästöjen toteutumisen kohdentamalla osan säästöistä yksilöityihin toimintoihin, joiden muutokset ovat toteutettavissa nopealla aikataululla erityisesti vuoden 2025 osalta.

Ympäristöministeriö on valmistellut vuoden 2025 talousarvioehdotuksen yhteydessä luonnoksen tuottavuusohjelman säästökokonaisuudesta seuraavasti:

Taulukko 1: Luonnos tuottavuussäästöjen kohdennuksesta ympäristöministeriön hallinnonalalla 2025–2028 (euroa)

Kohdennus	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
35.01.01 Ympäristöministeriön toimintamenot	60 000	500 000	900 000	900 000
35.01.04 Suomen ympäristöministeriön toimintamenot	330 000	760 000	2 270 000	2 270 000
35.10.52 Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät	200 000	800 000	2 540 000	2 540 000
35.20.01 Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot	100 000	150 000	400 000	400 000
Yksilöidyt säästökohteet eri momenteilta	4 210 000	3 290 000	3 290 000	3 290 000
Yhteensä	**4 900 000**	**5 500 000**	**9 400 000**	**9 400 000**

Taulukko 2: Ympäristöministeriön tuottavuusohjelmaluonnoksen yksilöidyt säästökohteet 2025–2028 (euroa)

Yksilöidyt säästökohteet	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
35.01.01 Ympäristöministeriön toimintamenot, luonnonsuojelun ICT	400 000	400 000	400 000	400 000
35.01.65 Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon	400 000	400 000	400 000	400 000
35.10.20 Ympäristövahinkojen ehkäiseminen ja jälkihoito	500 000	0	0	0
35.10.22 Eräät ympäristömenot	2 810 000	2 290 000	2 290 000	2 290 000
35.10.23 Itämeren ja vesien suojelun edistäminen	100 000	200 000	200 000	200 000
Yhteensä	**4 210 000**	**3 290 000**	**3 290 000**	**3 290 000**

Tuottavuusohjelma on tarkoitus julkaista syksyn budjettiriihen yhteydessä. Säästöjen kohdennus vahvistetaan vuosien 2026–2029 julkisen talouden suunnitelman osana.

Tuula Pietilä
Johtava asiantuntija
Ympäristöministeriö
24.5.2024

Tuottavuusohjelman toimenpiteet ja henkilöstövaikutukset ympäristöministeriön hallinnonalalla

Valtiovarainministeriö on pyytänyt ministeriöitä toimittamaan koonnin tuottavuusohjelmien toimenpiteistä syksyn budjettiriiheen mennessä. Virastokohtaisten tuottavuusohjelmien valmistelu ympäristöministeriön hallinnonalalla on käynnistetty mutta työ on vielä kesken erityisesti kevään riihisäästöjen aiheuttamisen muutosten osalta.

Ympäristöministeriön tuottavuusohjelmassaan yksilöimät säästökohteet muodostuvat pääasiassa vuosittain erillispäätöksinä valtionhallinnon sisällä jaetusta rahoituksesta. Toimintamenoihin kohdistuvien säästöjen suunnittelun ohjeistuksessa ministeriö on korostanut toiminnan tehostamista priorisointia, uudelleenorganisointia ja digitalisaatiota hyödyntäen. Suomen ympäristökeskuksen osalta tuottavuusohjelman säästöt tulee lisäksi kohdistaa siten, ettei T&K-menoiksi luettavien menojen määrä toimintameno-momentilla laske. Toimenpiteet voivat kuitenkin pitää sisällään myös vahvistettavien toimintojen rakenteellisia toimia, tilatehokkuuden parantamista sekä tukipalveluiden tehostamista ja palveluhankintojen vähentämistä.

Vuoden 2025 osalta tuottavuussäästöjen ei ennakoida aiheuttavan merkittäviä henkilöstövaikutuksia ympäristöministeriön hallinnonalalla. Vuosien 2026–2028 säästöjen vaatimien toimenpiteiden valmistelu on vielä kesken.